

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik koncesije lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadrage z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 31.20
Za pol leta 15.00
za tri mesece 7.00
za nedeljsko izdajo za celo leto 6.20
na pol leta 3.00

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglaš se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglaš trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 v. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglaš denarnih zavodov . . . . . mm po 30 v. Oglaš v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.- vsaka nadaljnja vrsta 2.-
Mali oglaš po 4 vinarje beseda, najmanj po 40 vinarjev.

Oglaš sprejema inšeriatni oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravni listi. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšeriatni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštodobnikovalni račun št. 41.652.

Pred krizo.

(Od našega posebnega poročevalca.)
Dunaj, 20. julija.

Stvar z misijo Beckova je resnejša, nego sem včeraj mislil, zlasti zato, ker nikdo mojih kolegov včeraj še ni vedel takih podrobnosti kakor jaz. To razsojite celo iz današnjega časopisa, ki ni še nič informirano o zakulisnih bojih.

Včeraj je bil pri Beck-u po dr. Korošcu — Dobernig. Danes so bili tam Wolf, Pacher, Langenhan, — dalje Stanjek in podpredsednik zbornice Tušar. — Razgovori se vrše v jako širokih mejah naših programov in splošna je radovednost, ali se bo mogel Beck postaviti na tako obsežno stališče. — Nekateri pravijo, da je to možno, kakor je pred 10 leti izvedel splošno in tajno volilno pravico in pa — nagodbo z Ogrsko, ki za našo polovico sicer ni nikakoli pridobitelj, a mu to v visoki krogih baše še danes štejejo v zaslugi.

Sporočil sem včeraj, da je v gosposki zbornici odpor proti zakonu o vojnih podporah. Po tem zakonu bi dosegle podpore 1600 milijonov, a vlada hoče dovoliti le 600 milijonov poviška.

Proračunska komisija gosposke zbornice je po hudi debati vendarle odobrila načrt zakona, kakor ga je sprejela poslanska zbornica — z 10 glasovi proti 6.

Vlada ni še obupala, marveč je napela vse sile, da bi gosposka zbornica preimela svoj včerajšnji sklep. — Danes pa je postavila komisijo za vojno gospodarstvo vlado pred težko alternativo:

All prevzame c. kr. vlada tudi vso odgovornost pred vsem svetom in nasproti odločni volji poslanske zbornice, ako bodo z nezažnostnim poviškom tako hudo prizadeti milijoni žen, otrok, starcev, ki danes v bedi in žalosti čakajo konec te vojne? — Ako da, naj odgovori do 10. ure jutri in tedaj se prične boj vlade s parlamentom, če ima toliko poguma, — ako pa ne, mora vlada izvajati posledice. Zato so pogajanja Beckova danes toliko večjega pomena.

Za dodatek.

Jugoslovanski klub bosta zastopala v prvi Českega Svaza 26. t. m. v Pragi poslanec dr. Korošec in dr. Krek. Privedli tudi Rusini. Skušali bodo doseči edinstvo v postopanju glede ustavnih reform.

Dr. Korošec je bil včeraj v avtičenju pri Czerninu. — Njegov pozitiven odgovor o članu sta se razgovarjala, ali opravičeno se upiba, da je šlo za obnovitev ustavnega življenja v Bosni in Hercegovini.

Rusinski poslanec dr. Markov je tudi že izpuščen v svobodo.

Za vzpostavitev ustavnih razmer v Bosni in Hercegovini.

Podpredsednika bosensko-hercegovske sabora sta še vedno na Dunaju. Čeprav so ju že videli v Budimpešti, kjer so ju tudi že slišali konferirati z ministrskim predsednikom grofom Esterhazyjem.

Oba prvaka našega ubogega jugoslovanskega naroda v imenovanih dveh deželah imata prav težko nalogo pred seboj: doseči vzpostavitev ustavnih razmer tudi v Bosni in Hercegovini, doseči veljavnost amnestije tudi za tamkajšnje politične obsojence in sklicanje sabora.

Vsemu temu se menda najbolj upirajo — Madžari. Čudno se to sliši, ko se je znal n. pr. grof Tisza prav uspešno obraniti delavnosti — c. in kr. vojno-nadzornega urada tudi za ogrsko državno polovico, tako da se je moral omejiti le na našo polovico in bi se moral inovirati pravzaprav le — c. kr. tudi na Hrvatskem so imeli ustavno življenje, da je mogel odbor zborovati tudi med vojno in povzdigati jako pogumno svoj glas v mnogih ozirih. No, in zdaj naj se prav Madžari upirajo, da bi bili tudi v Bosni in Hercegovini cesarske milosti deležni nešteli politični obsojenci!

O misliji imenovanih zastopnikov bosenskega sabora nam je danes na razpolago tale izjava:

»Potem ko sta se dr. Sunarič in dr. Dimović povsem sporazumno z Jugoslovanskim klubom v državnem zboru na Dunaju in z njim dogovorila nadaljnje korake, sta stopila v dotiko s srbsko-hrvatsko koalicio v Zagrebu, da tudi ona priporoči ukloniti odpor ogrske vlade v vprašanih bosensko-hercegovskega sabora in amnestije političnih obsojencev. — Poleg tega stopijo bosenski politiki v osebno dotiko s člani ogrske vlade.«

Tu gre torej v prvi vrsti za sabor, ker od tega je vse odvisno. Kakor znamo, se peto zasedanje sabora ni niti pričelo, ko je prišel — razpuščen. Ali kakor je bil odbor razpuščen s posebnim Najvišjim odlokom, prav tako more biti zopet poklican v življenje. Potreba ustavnega življenja je očitna, nove volitve niso lahko izvedljive, dosedanj savor je vendar izvoljen od ljudstva, o se ni čvrtal določene nuje dobe. — Ustavno življenje in amnestija bi pač sledila ali pa deloma šla že kot dobra oznanovalca boljših časov naprej!

Zvezna armadna poročila.

AVSTRJSKO.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglasa: 21. julija 1917.

Vzhodno bojišče. — Pri Novici, južno Kaluza, so avstro-ogrsko in nemške čete pred kratkim pribrone uspehe razširile z osvoboditvijo nadaljne višinske postojanke. Pri Bobinu so bili sovražni oddelki potisnjeni čez dolno Lomnico. Neoposredno severno Danjestra so se ruski delni sunki izjalovili. Na obeh straneh proge Lvov-Tarnopol pod poveljstvom princa Leopolda Bavarskega vodeni protinapad krepko napreduje. Avstro-ogrski polki so zopet pridobili severovzhodno Brzezanov začetkom julija izgubljeno prvo brto. Proti Augustovki, Jezerni in Nestrovcem prodirajoče zvezne sile so že prekoračile te kraje. Rusi so se mestoma prodiraju zaveznikov srdito upirali; odpor je bilo treba zlomiti s krepkim nastopom.

Na italijanski in albanski fronti nobenih posebnih dogodkov.

DUNAJ, 21. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: 21. julija, zvečer. Dogodki v vzhodni Galiciji se razvijajo ugodno. Rusko predmostje Tarnopol se nahaja v območju ruskih topov zavezničkov.

Načelnik generalnega štaba: NEMSKO.

BEROLIN, 21. (Kor.) Veliki glavni stan, 21. julija 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehtja v Flandriji je divjal tudi včeraj topovski boj z deloma popuščajočim srditostjo. V Artoisu je naraslo topovsko delovanje dopoldne med prekopolom La Bassee in Lensom, popoldne tudi ob obeh bregovih Scarpe. Kakor prejšnje dni, so bili sunki močnih izvidnih oddelkov na več točkah fronte odbiti. — Armada nemškega cesarjeviča: Le v srednjem delu Chemina des Dames je bil topovski boj močnejši. Francoski napadi dosežajo niso bili izvršeni. Pač pa so zvečer deli enega westfalskih polkov prodrali v sovražno postojanko premagali posadko in se vrnili zanes s 100 Francozi polnoštevilno v lastno postojanko. Tudi pri Fort de la Pompele (jugovzhodno Reimsa) in na obeh bregovih Meuse smo na raznih krepkih sunkih neli večje število mož. — Armada vojvode Albrehta: Nobenih posebnih dogodkov.

Vzhodno bojišče. — Armada princa Leopolda Bav. Naše napadno gibanje v vzhodni Galiciji se je razvijalo po načrtu. Za naglo umikajočimi se ruskimi silami, od katerih so se postavili dosežajo deli in boji, so naše čete v krepkem pritisku na 40 km širine prekoračile cesto Zlocov—Tarnopol in sicer na obeh straneh Jezerni. Kjer se je sovražnik ustavil, je bil v takojšnjem navalu zopet vržen. Kakor v prejšnjih letih, kažejo goreče vasi in večja opustošenja pot, po kateri so odbili Rusi. Pričakovati je nadaljnih bojev. Severno Brzezanov so zavzelo avstro-ogrsko čete po hudem boju dne 1. julija izgubljene postojanke. Severno Danjestra so se izjalovili sunki Rusov pred našimi Črtni. južno reke je bil sovražnik vržen iz Babina. Pri Novici so zavzeli nemški in avstrijski polki ruske višinske postojanke kljub trdovratni obrambi. Od Stohoda do vzhodnega morja se je čisto topovsko delovanje povečalo. Posebno močno je bilo med Krevom in Smorgonom in pri Dvinsku. — Fronta nadvojvode Jožeta: V severnem delu Gozdnatih Karpatov se nadaljuje živahni ogenj. — Mackensenova armada: Ob dolnem Seretu so Rusi in Romuni delavnosti kakor dosedaj. Naš sunk ob izlivu Rihnicula nam je prinesel 80 Romunov in več streliv.

Na macedonski fronti je položaj neizpremenjen.

Prvi generalni kvartirmeister: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 20. (Kor.) Generalni štab poroča: Macedonska fronta: Razven na več krajih močnejšega sovražnega ognja ob Černi, stabejšje bojno delovanje na vsej fronti. V ozemlju Rožnice je bil angleški izvidni oddelek razpuščen.

TURSKO.

CARIGRAD, 20. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Na sinajski fronti je angleška konjeniška divizija severno Abu Galina dvakrat zaman poizkušala napredovati proti našim oddelkom. Naša artiljerija jo je izgubonosno odbila, nakar se je umaknila.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRJSKO.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglasa: 21. julija 1917.

Vzhodno bojišče. — Pri Novici, južno Kaluza, so avstro-ogrsko in nemške čete pred kratkim pribrone uspehe razširile z osvoboditvijo nadaljne višinske postojanke. Pri Bobinu so bili sovražni oddelki potisnjeni čez dolno Lomnico. Neoposredno severno Danjestra so se ruski delni sunki izjalovili. Na obeh straneh proge Lvov-Tarnopol pod poveljstvom princa Leopolda Bavarskega vodeni protinapad krepko napreduje. Avstro-ogrski polki so zopet pridobili severovzhodno Brzezanov začetkom julija izgubljeno prvo brto. Proti Augustovki, Jezerni in Nestrovcem prodirajoče zvezne sile so že prekoračile te kraje. Rusi so se mestoma prodiraju zaveznikov srdito upirali; odpor je bilo treba zlomiti s krepkim nastopom.

Na italijanski in albanski fronti nobenih posebnih dogodkov.

DUNAJ, 21. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: 21. julija, zvečer. Dogodki v vzhodni Galiciji se razvijajo ugodno. Rusko predmostje Tarnopol se nahaja v območju ruskih topov zavezničkov.

Načelnik generalnega štaba: NEMSKO.

BEROLIN, 21. (Kor.) Veliki glavni stan, 21. julija 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehtja v Flandriji je divjal tudi včeraj topovski boj z deloma popuščajočim srditostjo. V Artoisu je naraslo topovsko delovanje dopoldne med prekopolom La Bassee in Lensom, popoldne tudi ob obeh bregovih Scarpe. Kakor prejšnje dni, so bili sunki močnih izvidnih oddelkov na več točkah fronte odbiti. — Armada nemškega cesarjeviča: Le v srednjem delu Chemina des Dames je bil topovski boj močnejši. Francoski napadi dosežajo niso bili izvršeni. Pač pa so zvečer deli enega westfalskih polkov prodrali v sovražno postojanko premagali posadko in se vrnili zanes s 100 Francozi polnoštevilno v lastno postojanko. Tudi pri Fort de la Pompele (jugovzhodno Reimsa) in na obeh bregovih Meuse smo na raznih krepkih sunkih neli večje število mož. — Armada vojvode Albrehta: Nobenih posebnih dogodkov.

ZVEZNA OFENZIVA MED STRIPO IN SERETOM.

DUNAJ, 21. (Kor.) Protinadarec zavezničkov med Stripo in Seretom je imel popoln uspeh. Naše čete so prekoračile že črto Kujobince—Olešev in Str. Zalošče, to je do 15 km za prebito sovražno fronto. Težke in krvave ruske izgube, a naše neznanje. Med 3000 ujetniki sta dva polkovna poveljnika in 83 oficirjev. Uplenjenih je tudi 10 topov. Pri Batkovu so napadle močnejše ruske patrulje naše predstražne postojanke. Bile so odbite s pehotnim ognjem in ravnimi granatami. Pri Novici se boj vsled prihajanja svežih ruskih rezerv nadaljuje. Sovražnik se z žilavo vztrajnostjo oklepa višini te vasi in skuša z energičnimi protinapadi pridobiti zopet izgubljeno posest. Tako so bili izvršeni v sredo še močni ruski napadi na Novico samo, a so bili povsod odbiti s težkimi izgubami za sovražnika. V Romuniji in na karpatski fronti deluje nasprotna artiljerija, ki postaja od časa do časa močnejša, s plinastimi projektili.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

20. julija. — V delini Pra je eden naših srednjih oddelkov na sijalen način odbil močno sovražno patruljo, jo prisilil k umaknitvi, ji prizadejal izgube in ji odvzel par ujetnikov. Naša artiljerija je povzročila na sovražni galeriji na Colbricono požar. Naše minovke so pokhodovale obrambne naprave sovražnega sprednjega oddelka na Mt. Pianu, naše baterije pa razpršile sovražne delavce. Obstreljevale so tudi sovražne čete, ki so se pomikale pri Sv. Luciji v znatnem številu. Nasprotna artiljerija je bila v splošnem manj delavna. Obstreljevala je naše postojanke v Bovški kotlini, na Vodcah, na Fajtem hribu in zapadno Vršiča.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 20. (Kor.) Wolffov urad poroča: V Sredozemskem morju je bilo topljenih zopet 30.000 ton.

„Fremdenblatt“ o mirovni ciljih osrednjih vlasti.

DUNAJ, 21. (Kor.) „Fremdenblatt“ piše: Enako izlazi našega vnanjega ministra, da treba stremeti po miru, častnem za vse dele in brez agresivnih načrtov, sta sedaj tudi državni kancelar in nemški parlament odklonila mir, ki stremi po izsiljenem odstopu ozemelj. Strinjamo se popolnoma z zastopniki nemškega naroda, ako isti v nadaljni zgradnji te misli odklanjajo mir, ki bi pomenjal politično, gospodarsko in finančno nasilstvo. In ako je cesar Karol v svojem vedno znamenitem prestolnem govoru 31. majnika naznanil svetu, da je pravo mirovno obliko iskati le v obojestranskem priznanju zmagovito branjene državne pozicije, torej v miru, ki naj reši poznejše rodove narodov leže in maščevanjaželjnosti, potem slede sedaj tudi izbrani zastopniki nemškega naroda te visoki misli in cilja, ker oznanjajo, da hoče tudi Nemčija mir sporazuma in trajne sprave narodov. S tem so vojni in mirovni cilji osrednjih vlasti opisani tako jasno, da je mogoče le odgovor »da ali ne«. Po tej novi iniciativi osrednjih vlasti vedno sedaj v Parizu in Londonu, kakir pomnijo narodi v Avstriji in Nemčiji. Toda, kakor mi ne hlepimo po tuji lastnini, odklanjamo istotako tudi poseganje sovražnikov v našo posest. In kakor smo mi odklonili misel političnega, gospodarskega in finančnega zaslužjenja naših nasprotnikov, ravnotako jim kličemo »Roke proč« od naših notranjih razmer. Na tej podlagi enakih pravic za obe strani smo, kakor dosedaj, tudi še danes pripravljeno za sporazum z našimi sovražniki in odpreti človeštvu pot do blagoslova miru, ki naj se zajame mednarodnim potom, da se ne povrne več taka nesreča, kakor je sedanja svetovna vojna. Uresničenje te misli bo ena prvih dolžnosti vojničih se držav pri sklepanju miru. Odgovornost za vso nesrečo, ki bi zamogla nastati vsled nadaljnega odklanjanja našo mirovne pripravljenosti, pade torej le na entente. Ona namreč ve, da so narodi Avstro-Ogrske in njenih zavezničkov trdno odločeni, da branijo proglašene življenjske mirovne cilje do skrajnosti in da se bodo bojevali zanje s svojimi zmagovitimi armadami z energijo, ki jih je privedla povsod globoko v sovražno deželo.

Revolucija v Rusiji.

Kabinet Kerenskij v Rusiji.

AMSTERDAM, 21. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Petrograda: Knez Lvov je demisioniral. Kerenskij je postal ministrski predsednik in ostane začasno tudi vojni minister. Čeretieli je postal notranji minister in ostane istočasno tudi minister za poštno in hrbojavne stvari; Nekrasov je prevzel provizorično portfelj pravosodnega ministrstva.

Popolna kapitulacija boljševikov. Prihod aktivnih čet v Petrograd.

PETROGRAD, 19. (Kor.) V trenutku, ko odhaja ta brzojavka, sprejema na Nev-

Revolucija v Rusiji.

AMSTERDAM, 20. (Kor.) „Daily Mail“ poroča iz Petrograda, da je položaj Rusije, ako ga Kerenskij ne more rešiti, obupen. V Rusiji vladajo zopet kaotične razmere. V Petrogradu ni več nobene priznane oblasti. Vlada je protestirala proti demonstracijam in jih prepovedala; vršile pa se so kljub temu. Zaveznički morajo računati sedaj le še z ostalo Rusijo. Petrograd je s padcem dinastije izgubil svoj pomen. Narod gleda vojno bolj poželjivo proti Moskvi in čaka trenotka, ko se vlada preseli v Moskvo.

PETROGRAD, 20. (Kor.) Vojni minister Kerenskij se je včeraj vrnil semkaj. Delavci v petrogradskih delavnica in tovarnah so šli večinoma danes zopet na delo.

PETROGRAD, 20. (Kor.) V Plocku so bili na vojnega ministra Kerenskoga odstopni strelci, ki pa ga niso zadel.

PETROGRAD, 20. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Petrograda: Poroča se, da se je Lenin, preoblečen v mornarja, podal v Kronstadt.

Proglasitev avtonomije Finske.

PETROGRAD, 20. (Kor.) Glasom poročil iz Helsingsforsu bo senat vsled sklepa deželnega zbora glede avtonomije Finske oneskorporativno odstopil. Povodom proglasitve neodvisnosti bo razobešana jutri na postopju senata in deželnega zbora kakor tudi na drugih javnih poslopih v Helsingsforsu finska narodna zastava.

PETROGRAD, 20. (Kor.) Petrograjska brzojavna agentura poroča iz Helsingsforsu z dne 19. t. m.: Ob 7 zvečer je imel deželni zbor samostojne Finske svoje prvo sejo. Predsednik Tokor je v svojem in v imenu svojih kolegov podal izjavo, da se vsled novih političnih razmer člani vlade odpuščajajo svojim položajem in jih stavljajo na razpolago deželnemu zboru. Toda deželni zbor je na predlog volitve teljev socialistične stranke pozval člane vlade, naj ostanejo na svojih mestih, dokler ne bo izvedena nova deželna uprava.

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

vali nemški delegati na Dunaj in konferirali s strokovnimi referenti pristojnih avstrijskih in ogrskih ministrstev. Pogajanja bodo trajala najbrže dalje časa.

Novi režim na Hrvatskem in deklaracija južno-slovanskega kluba.

II.

Glasom poročil našega dunajskega poročevalca, istotako glasom sporočil, ki jih dobivamo v informativne svrhe, pa tudi iz vseh političnih in parlamentarnih dogodkov v naši državi v zadnjih časih, ki se jim pomembnost odraža tudi v istem, nasprotnem nam nemškem časopisu; iz vsega posnemljeno razveseljivo, glede naše bodočnosti najboljšje nade podkrepiljoče dejstvo, da je naša stvar krepko stopilo med tiste, ki se morajo rešiti v interesu države same — da je južnoslovanski problem postal vprašanje največje in neodložljive aktualnosti. Pa naj nam tudi še nasprotujejo, naj nam tudi na poznanih straneh groze z najhujim odporom, naj tudi kriče, da bi po ureditvi naših zahtev, našega stremjenja po narodni svobodi in ujedinjenju, neizogibno prišel polom za državo; za nas je vendar neprecenljiva pridobitev, uspeh odločilne važnosti, v tem, da nas ne morejo več a limine odbijati z našimi zahtevami, da nas ne morejo več bagatelizirati in nas, zasmehovaje in zasramovaje naše aspiracije, zavračati v meje brezpomembnosti, marveč da morajo resno razpravljati o programu, ki ga je naša južnoslovanska delegacija z možko odkritostjo in srčnošjo razvila s svojo znano deklaracijo.

Ta deklaracija je dokument historične pomembnosti in našim političnim življenju, v zgodovini naših borb za primerno pozicijo v tej državi, za primerno mesto poleg drugih kulturnih in svobodnih narodov. Napoveduje nam novo ero: narodu je postavila jasen končni cilj, ob enem pa tudi inavgurirala dobo novih načinov, novih metod, novih poti za doseg tega cilja! Iz dobe nejasnosti, meglenosti in nezavestnosti glede vrhnega narodnega cilja, in pa tiste neodločnosti in tipanija in tipanja na vse strani v večnem strahu, da ne bi rekli ali storili kaj, kar bi — drugi mogli označiti kot... veličajilo, iz dobe nedostajanja vsake odločnosti in močnejše odkritosti in pa — dosledno temu — večnega odlanjavanja in umikanja v najtemnejše kote avstrijske politične hiše, stopamo v dobo jasne besede in smotrenih dejanj, svestnih si postavljene cilja.

Ta jasnost pomenja za nas pridobitev nedogledne važnosti: danes vemo mi in vedo drugi, kaj hočemo, ve svet, da homo po tem, kar hočemo, stremili, ne da bi se pri tem plašno ozirali na vse strani, kaj neki nam bi mogel kdo pri tem — politični, Razvišši svojo zastavo se ne bojimo in se ne smemo bati več nikakih sumničnen, klevet in denuncijatornih kampanj. Ne sme nas več begati misel na to, kar govore in hočejo drugi, marveč nas mora voditi edino le globoka zavest o tem, kar hočemo mi!

Zastava je razvita — cilj je postavljen, ki moramo upirati vanj svoje oči na vsem svojem delu, pri urejanju svojega postopanja, pri določanju poti naše narodne politike. Cilj je označen in naša trdna vera je — pa naj pridemo pri tem tudi v luč pretiranega optimizma — da ga tudi dosežemo, če bomo le resno hoteli in pa — vsi! Če bodo vse naše vrste stremile k istemu cilju, če bo vsa naša organizacija urejena tako, kakor jo zahteva — ne kak slepi in slepo naprej drveči radikalizem — marveč politična zrelost, ki zahteva smotrenosti, bistrosti pogleda in kritične razsodnosti pri izboranju poti. Ne bi bilo dobro, da tičimo vsi v eni in isti uniformi, da vsi priiskamo po isti ozki stezi, ki ne more dati vsem prostora za svoboden razvoj — niti ne, da se vse naše sile nastirajo na veliki cesti, ker treba strážiti tudi stranske poti, po katerih bi mogla priti nevarnost od strani sovražnika!

Tako je na krvavem bojišču, tako mora biti v političnem boju. Glavna vojska — groš — ima glavno nalogo; ravno zato pa vrše veliko, da, odločilno nalogo oddelki, ki naj glavni vojski ščitijo boke in marširajo ob nje strani. Tako delujejo eni in drugi za isti cilj!

Potrebo take uredbe naj bi si prečutili tisti, ki z ozirom na deklaracijo južnoslovanskega kluba v državnem zboru izrekajo sedaj nepremišljene sodbe o hrvatsko-srbski koalicioji, o večini hrvatskega sabora, ki bo morala rostiti odgovornost za dejanja sedanjega parlamentarnega režima na Hrvatskem!

Šolsko CMD v Trstu.

V soboto, 14. julija, se je zaključilo šolsko leto na Šolah Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Pred seboj imamo letno poročilo, ki so ga izdala vodstva vseh treh zavodov in iz katerega posnemamo naslednje podatke:

Najvažnejša izprememba, ki se je zgodila tekom prošlega šolskega leta v našem narodnem šolstvu je bila, da

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: V preteklem letu zapričeta pogajanja glede ureditve gospodarskih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo se bodo zopet nadaljevala. V to svrhu bodo odbo-

so se v smislu odredbe načelnega ministrstva, izdane 21. oktobra leta 1916, izpremenili najvišji trije razredi deške osemrazrednice v meščanske šole, in sicer tako, da se je I. razred meščanske šole otvoril v začetku minuloga šolskega leta, II. in III. razred pa se otvorita bodoče in naslednje šolsko leto. Za slovensko šolstvo v Trstu pomeni to dejstvo znamenit napredek.

Iz šolske kronike posnemamo nadalje, da so se vsi trije zavodi udeležili tekom leta raznovrstnih patriotičnih in dobrodelnih prireditvev in sodelovali pri raznih zbirkah in podpisovanju vojnih posojil. Posebej naj omenimo uprizoritev Ribičičeve bajke »V kraljestvu palčkova«, s katero je naša šolska mladina z velikim uspehom nastopila tudi v ljubljanskem deželnem gledališču 21. in 22. majnika t. l.

Otroci naših šol so tudi deležni šolske rekreacije, najprej brezplačnega zajtrka, potem pa kosila. V obednici, ki se nahaja v šolskem predplogu pri Sv. Jakobu, je dobivalo brezplačno kosilo nad 700 otrok, dočim pa je bilo na Acquedotto deležnih nad 310 otrok te dobrote. Otroci dobivajo hrano tudi v počitnicah.

Na vseh treh zavodih se je poučevalo v 37 razredih.

Na deški ljudski šoli so bile do vstetega IV. razreda po 3 vzporednice, dve pri Sv. Jakobu, ena pa na Acquedotto. V. razred je imel eno vzporednico pri Sv. Jakobu, drugo na Acquedotto. VI. razred pri Sv. Jakobu se je izpremenil v I. prvi meščanski razred, v VII. in VIII. razreda pri Sv. Jakobu pa se je poučevalo tudi po njenem načrtu za meščanske šole.

Dekliška ljudska pri Sv. Jakobu je štela 12 razredov in je imela vzporednice do vstetega IV. razreda.

Dekliška ljudska na Acquedotto je štela 8 razredov.

Na deški in meščanski šoli je štel učiteljski zbor 31 učnih moči, od katerih je bil en strokovni učitelj prideljen slovenski trgovski šoli, en učitelj nemški državni ljudski in meščanski šoli. 7 po jih je mobiliziranih. Med učiteljskim zborom 31 oseb je bilo 19 državnih učnih moči, 10 namoščenih od Družbe in 2 pomožne neme moči (kateheta).

Na deški šoli pri Sv. Jakobu je poslovalo 16 učnih moči: 3 državne, 10 namoščenih od Družbe in 3 pomožne.

Na deški šoli na Acquedotto je bilo zaposlenih 11 učnih moči: 3 državne, 5 namoščenih od Družbe in 3 pomožne.

Na deški ljudski in meščanski šoli se je ob začetku prošlega šolskega leta vpisalo 855 otrok, med letom jih je vstopilo 89, tako da je bilo vpisanih 944 otrok. Med letom jih je odpadlo 113 in je ostalo ob koncu leta še 831 otrok.

Dekliška šola pri Sv. Jakobu je štela ob začetku leta 677 otrok, med letom jih je vstopilo 34, odpadlo pa 42, tako da jih je bilo ob koncu leta 669.

Dekliška šola na Acquedotto je sprejela ob začetku leta 462 dečke, med letom jih je vstopilo 29, odpadlo pa 23, tako da jih je bilo ob koncu leta 468.

Na vseh treh zavodih se je v začetku leta vpisalo 1974 otrok in jih je bilo ob koncu leta 1968, kar je toliko, kot 39 več, kot pa jih je bilo ob koncu šolskega leta 1915—16.

Po veri je bilo 1964 katoličanov, 4 pa drugih veroizpovedi. Po narodnosti je bilo 1953 Slovencev, 15 pa drugih narodnosti. Demovinsko pravico v Trstu je imele 1944 otrok, drugje na Primorskem 594, v drugih avstro-ogrskih deželah pa 330.

Učni uspehi je bil na vseh treh zavodih približno enak: na deški šoli je bilo 1906%, na deški pri Sv. Jakobu 1975%, na deški šoli na Acquedotto 19% otrok nezrelit za višji razred. V prvi meščanski razred se je vpisalo 53 učencev, torej nadnormalno število, in jih je bilo ob koncu leta še 49. Tu je bil uspeh precej neugodnejši, kajti zrelit je bilo 29, nezrelit 17 (347%), neizprašani pa 3. Neobvezno se je učilo laščine (od IV. razreda dalje) na deški ljudski in meščanski šoli 183 učencev, na deški pri Sv. Jakobu 128, na deški šoli na Acquedotto pa 216 učenik, skupaj torej 527 otrok.

Iz vseh teh statističnih podatkov naj poudarimo za sedaj le dva. Predvsem ugotavljamo, da jih je med 1968 otroki imelo 1041 demovinsko pravico v Trstu, kar pomenja toliko, da je naša šolska Družba morala vzdrževati namisto tržaške občine za 1044 Tržačanov ljudske šole, katere bi v rednih razmerah morale šteti najmanj — 26 razredov! — Ker je po veljavni določbi treba vsaj za vsakega 40 šolskih otrok poseben razred, bi bilo treba, da bi tržaška občina, in ako

ta ne, pa država vzdrževala v Trstu za deco, ki zabaja sedaj v šole CMD, 50 razredov ljudskih in meščanskih šol.

Tako pričajamo k drugi točki, ki smo jo hoteli poudariti, namreč k preneptenosti naših šol. Prvi razred je na vseh treh zavodih štel v vseh vzporednicah najmanj 73 otrok, na deški šoli pri Sv. Jakobu I. b razred celo 81. Skupaj je bilo v I. razredu 456 otrok, povprečno torej 76 na vzporednico. Vse do V. razreda imamo povsod številke nad 50, v deškem V. a še večno 70, v deškiškem V. pri Sv. Jakobu 72, v VI. pa 54, in v dekiškem VI. na Acquedotto 63, v VII. pa 52. Ker je bilo vpisanih v vseh 37 razredih 2146 otrok jih je prihajalo torej na razred — 58, recii: oseminpetdeset!

Kaj vse govore te številke, povemo v kratkem.

Slovenska gimnazija v Trstu in še kaj.

Pod tem naslovom je priobčil g. Engelbert Gangl v »Učiteljskem Tovarišu« nastopi članek:

V četrtek, dne 28. junija t. l., me je sprejel gospod namestnik, ekselencia baron Fries-Skene, da se mu predstavim kot učitelj, ki so me postot do disciplina reurn v službojanje pridicili c. kr. pripravnici srednjih šol v Trstu.

Ne obehšal bi tega akta vlnudnosti in formalnosti na veliki zvon, ako bi se ne bil med nama razpredel razgovor, ki utegne zanimati tudi širšo slovensko javnost. Poudarjam takoj, da prijavljam jedro tega razgovora z izrečnim dovoljenjem gospoda namestnika, ki mi ga je dal na moje izražao vprašanje, ker mu je mnogo do tega, da javnost zve, kake namene ima z naše kulturo vobče in z našim šolstvom posebe ter kake nazore goji o našem ljudstvu, bivajočem po ozemlju njegovega delokroga.

Stvari, ki so osebnega značaja, ali pa, ki nesodijo pod zaglavje kulturnih vprašanj, ne omerjam. Ni mi bilo težko spoznati, da je gospod tržaški namestnik o vsem tem, o čemer sva govorila, dobro informiran in da presoja stvari in položaj popolnoma objektivno. Zunanji vplivi so napravili nanj le toliko vtiska, kolikor ga je treba tako visokemu in odličnemu političskemu uradniku, da je njegovo uravno poslovanje tem pravičnejše — ob luči resnice in pravice!

Meni, kranjskemu izgnancu, je dobro delo, da mi je gospod namestnik zaklical ob sprejemu iskreno dobrodošlico ter me pozdravil kot delavca in sotrudnika na kulturnem polju. Komur sta doslej rezala v lice mraz in odvratnost slinčnih kranjskih (tudi idrijskih!) sprejemov, ta posebno občuti blagodejnost take temeljite izpremembe!

Vse prizadevanje gospoda tržaškega namestnika streini sedaj za tem, da dobi Trst slovensko gimnazijo. Posročilo se mu je dnujske kroge — prejšnji dan se je vrnil z Dunaja — prepričati o nje potrebi in upravičenosti, in danes lahko reče, da je Trstu slovenska gimnazija zagotovljena! Enostavno se to zgodi na ta način, da goriške zaposlovalne tečaje, ki se naj delujejo v Trstu, izpremene v tržaški samostojni srednješolski zavod, goriška slovenska gimnazija pa začne s svojim delom zopet takrat, ko razmere v Gorici to dovolijo. Tako imamo zagotovljena dva slovenska srednješolska zavoda: eno srednjo šolo v Trstu, drugo v Gorici. Poklicanim faktorjem doma in na Dunaju je sedaj dana velika prilika, da se pridružejo namestnikovu delu — pa lahko že jeseni otvorimo v Trstu slovensko gimnazijo!

Očitano, kakor da bi tržaški namestnik delal na ponemčevanje našega šolstva (zlasti v Istri), po njegovem zatrdilu ne odgovarja resnici. Če se uči šolska mladina nemščine, ni s tem rečeno, da se mora odtužiti svojemu narodu. Tega namena ni imel namestnik nikoli. Poročilo nadzornikovo o inšpekciji nemškega pouka v Istri se glasi najugodnejše, kar samo dokazuje, kako visoko inteligentna in nadarjena je naša jugoslovanska mladina, ki se priuči z lahkoto tudi tujnemu jeziku, ne da bi ob tem kaj trpel pouk v materinščini in da bi se zaradi tega odrgala od svojega naroda. Ako namestnika kdo prepriča, da zaradi pouka v nemščini kolikaj trpi naša mladina, je takoj pripravljen odrediti, da prekinejo s tem poukom. Sicer je pa v Istri še druga oblast, ki forsira pouk v nemščini.

Namestnik ima večkrat priliko občevati s pripadniki našega jugoslovanskega naroda. In skoro nikoli ne pride v dotiko z našim možem, ki bi ne bil več več jeziki

kom. To je dokaz izrednih duševnih zmnožnosti našega naroda, kar ga dviga nad sodeželane druge narodnosti in kar ga napravlja posebno simpatičnega.

Namestnikova skrb se obrača v prvi vrsti za smotrom, da dvigne Istro iz sedanjega bednega položaja. Znanе so mu razmere med Hanaki in Moravi — tam je doma njegova soproga. Lahko in plodovito je tam kmetovanje, ker je ljudstvo splošno in strokovno temeljito izobraženo. Ni skoro panoge zemljedelstva, da bi je kmetovalec ne gojil z uporabo stroja. — Drugače je v Istri. Njej je treba vse naše pažnje in skrbi, da ustvarimo pogoje napreku, razvoja, bodočnosti! Treba je predvsem blagodejnega delovanja šole, da se razmahnejo duševne sile, ki jih naj narod izrablja v prizi in svoje domovine korist. Pri tem prizačevanju računaa na krepko in uspešno podporo učitelstva. Gospod namestnik mi je pokazal obsežni načrt o ustanovitvi novih slovenskih, oziroma hrvatskih šol v Istri, ki čaka izvedbe v bližnji bodočnosti.

Namestnik visoko in po zaslugi ceni delo našega simpatičnega učitelstva v Primorju, ki v šoli in zunaj nje tako požrtvovalno deluje za blaginjo naroda. Da namestništvo pospeši in podpre to delovanje, zato izda posebna slovenska ljudskošolska berila za Primorsko. Iz njih se odražaj značaj prirode in ljudstva teh krajev, v njih bodi ognjišče ljubezni do domovine! Čimboli jo spoznava posameznik, tembolj delojubna in tvoreča bo njegova ljubezen do nje! — Pažno je gospod namestnik pošlušal moje poročilo, da so dodatki k sedaj uvedenim berilom gotovi in zrelji za tisk ter že v rokah gospoda dež. šolskega nadzornika Matejčiča. — Hvala delu tržaškega slovenskega učitelstva, ki je to nalogo tako naglo in dobro rešilo! Odešek, ki mu je sestava novih beril poverjena, je sestavil zanic načrte, si razdelil referate in se loti dela takoj že v počitnicah. Dodatki pridejo v rabo že s prihodnjim šolskim letom, tekom šolskega leta 1917—1918 pa izide vsaj ena knjiga, če ne dve. Gradili bomo po vsestransko preučenih načrtih do dosegljive popolnosti. Gospod namestnik se je zanimal tudi za posameznosti teh načrtov. — Mogoč sem mu dati točna pojasnila, kar je za sluzba tovarišev, ki so tako precizno začrtali osnove. (Z enakim interesom spremlja to delo tudi gospod dvorni svetnik baron Olanz.)

Na vprašanje, kako se počutim na novem svojem službenem mestu, sem se mogel le pohvalno izraziti. Videl sem že mnogo šol križem sveta, a malo tako vzorno urejenih, kakor je ta, ki sedaj na njej poučujem. Duh skupnosti in trudoljubne delavnosti veje na njej, kar je pač tudi pripisovati delo učiteljskega zbora pospešujoči naklonjenosti šolske oblasti. Danes po šolskem sklepu so prinesli laniški učenci ravnatelju pokazati svoja izpričevala. Izmed učencev, ki obiskujejo c. kr. drž. nemške šole jih je bilo 5, vsi so z odlično dovršilo prvi razred nemškega zavoda; Prekosili so naši Slovenci svoje nemške tovariše, kakor sploh dajejo Slovenci najboljši material tržaškim srednjim šolam. Z zadovoljstvom je vzel gospod namestnik to mojo opombo v vednost, rekoče, da je to dejstvo novo dokaz, koliko krepke duševne sile leži v slovenski mladini.

Vsako pošteno prepričanje moramo spoštovati, vrednost vsakega značaja ceniti. Ne smemo zbuhati strasti, sovraštva in zatiranja, temveč se moramo zavedati resnice, da nam je odkazano živeti drug poleg drugega — narodu poleg naroda. Čim manjši in slabši smo, tem bolj moramo služiti svojemu narodu. Slovenski učitelji hočemo dati svojemu ljudstvu temelje življenja. A naše oblasti naj nam dajo pogoje, da se narod krepki v moralnem in materialnem oziru, kakor mu to dopuščajo njegove zmnožnosti, potem bo že sam razvijal uspešno tekmovanje na kulturnem polju z ostalimi kulturnimi narodi, kar ne bo nikomur na škodo, ampak, kar bo skupnosti v korist. Korakajmo drug poleg drugega naprej in navzgor! Temu osnovnemu načelu našega delovanja je gospod namestnik radostno pritrđil.

Namestnik pozdravlja z veselo odkritostjo vsako pomoč in vsakoga delavca na polju šolstva in prosvete. Vsak bodi prepričan, da ima v njem vnetega podpornika in popeševalca. — Kadarkoli česa potrebujete, pridite k meni; moja vrata so vam vedno odprta! Povejte to tudi svojim tovarišem!

Poslovil sem se z besedami: »Dovolite ekselencia, da dam izraza svojemu veselju nad tako odkritim občevanjem, ki ga dosele nisem bil vajen! Slovensko učitelstvo bo tudi poslej zvesto izpolnjevalo

svojo nalogo, to pa tem rajše in uspešnejše, ker ima v Vaši ekselenci tako krepko in naše kulturno prizadevanje razumevajočo oporo! Priporočam se Vaši naklonjenosti!«

Nisem li rekel in bljubil nepooblaščen preveč? V svoji učiteljski rodovini se dobro poznamo, zato sem prepričan, da ni šla niti beseda niti obljuba preko mej dopustnosti in možnosti. Delali smo v neprijetno težjih in odurnejših razmerah, delamo sedaj, ko so viharji in mirnemu ter nemotnemu delu tako neprijazni časi, pa hočemo toliko vztrajnejše delati poslej, ko se razmere in časi izpremene v naše dobro! Zato sem bil spontan domov grede dobre volje, in kar sami ob sebi so se mi oglasili Stritarjevi verzi:

Beseda dana sveta naj ti bo!
Ne prosti ga več nobena moč,
Kedor se je enkrat zavezal sam!

E. Gangl.
O tem sporočilu g. E. Gangla izpogovorimo čim prej par besed.

„Slovenska Matica“.

V ponedeljek, dne 16. julija, ob 6. zvečer se je sestel v ljubljanski mestni dvorani po skoro treh letih »Slovenske Matice« odbor na rodno sejo. Predsedujoči sklicatelj, predsednikov namestnik vitez Grasselli je zbrane odbornike pozdravil in jim potem oznanil nastopi razpis c. kr. deželnega predsedništva za Kranjsko z dne 8. julija 1917 št. 1720/pr.

»C. kr. deželno predsedništvo je z odlokom z 16. septembra 1914, št. 1130/pol. temeljem št. 24. zak. z dne 15. novembra 1867, drž. zak. št. 134 razpustilo društvo »Slovenska Matica« v Ljubljani, ker je prekoračilo svoj statutarčni delokrog in ker več ne ustreza pogojem svojega pravnega obstanka; zajedno ustavilo je c. kr. deželno predsedništvo vsako nadaljnje delovanje društva.«

»C. kr. ministrstvo notranjih zadev glasom odloka z dne 22. junija 1917, št. 17306/M. I. ex 1914 pritožbi proti temu ni ugodilo.«

»Ker pa društvo do tedaj ni dalo povoda za grajo radi prekoračenja svojega statutarčnega delokroga, opusti ministrstvo notranjih zadev potrditev odločbe razpusta ter le posvari društvo z zapretnjo hujših posledic št. 24. zak. z dne 15. novembra 1867, drž. zak. št. 134 v slučaju zopetnega protizakonitega delovanja.«

»Obnem se potom c. kr. policijskega ravnatelstva, oziroma potom c. kr. finančne prokurature potrebno odredi, da bude društvu mogoče neomejeno razpolagati z društvenim premoženjem.«

C. kr. deželni predsednik: Attems.
Predno se je pričela razprava, sta podala odbornika državni poslanec dr. Ravnihar in društveni pravni konsulent župan dr. Tavčar občirna pojasnila o tem, kar se je zgodilo v preteklih treh vojnih letih za rešitev »Slovenske Matice«. Naposled se je društveni pravni konsulent podrobno bavil z vsebino gori navedenega razpisa c. kr. deželnega predsedništva za Kranjsko, osvetlil imenovanje Matičinega kuratorja in poročal o gospodarstvu s konfiriranim premoženjem »Slovenske Matice« ter o zadnjem stanju tega premoženja. Odbor je v vseh točkah pritrđil izvajanja svojega pravnega konsumenta in ga soglasno pooblasti, da poskusi, kar je mogoče, in ukrene, kar bi utegnili biti potrebno, da doseže za Matičino imovino restitucio in integum in društvu obvaruje vsake škode. Dalje je odbor sklenil, da je zlasti takoj storiti primerne korake glede »Zemljevidla slovenskih dežel«, da ne bo izgubljen znatni denar, ki ga je »Slovenska Matica« že založila za to znanstveno delo.

Ker bude moral zdaj takoj začeti funkcionirati društveni upravni aparat, je pozval odbor prejšnjega tajnika Milava Puglja zopet na njegovo mesto ter poveril blaginjštvu in upravitelstvu Matičine hiše prejšnjemu blaginškemu odborniku Kodru. Izpraznjeno mesto II. predsednikovega namestnika je na odborovo prošnjo prevzel odbornik vladni svetnik dr. Požar; volitev društvenega predsednika se bude vršila po prihodnjem obnem zboru »Slovenske Matice«, pri katerem se izpolni odbor.

Da bude čim prej mogoče sklicati občni zbor in pričeti z rednim društvenim delovanjem, treba predvsem nabirati društvenike in v to svrho povabiti vse prejšnje društvenike, ki so plačevali letnino, da zopet zglaš svoj pristop in pošljejo letnino (4 K) za leto 1917, obnem pa je apelirajo na vse slovenske rodoljube, da pristopijo na društvo. Matičarji, ki so plačali letnino za leto 1914. dobe knjige za to leto, katerih

natis se je prekinil vsled razpusta, kakor hitro odbor stvar uredi.

Koučno je izvolil odbor posebno poverništvo za prevzete premične društvene imovine, kakor rokopisov, deloma dotiskanih knjig, knjižnice in zaloge. To poverništvo sestoji iz obeh predsednikov, namestnikov in iz odbornikov Dimnik, dr. Grošelj, Koder in Župančič.

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?
Ta teden, od 23. julija do 28. julija t. l. (26. razdeljevanje), se bodo mogla (proti prečepljenju štev. 26. izkaznice za živila) dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo:

- KORUZNA MOKA.**
1/4 kg koruzne moke po 80 vin. kg.
- TESTENINA.**
1/4 kg testenine po K 176 kg.
- SUHE ČESPLJE.**
1/8 kg suhih čespljev po K 3'60 kg.
- MARMELEDA.**
1/8 kg marmelade po K 4'— kg.
- SUHA ČEBULA.**
5 dkg suhe čebule po K 16'80 kg.
5 dkg 84 vin.

JAJCA.
2 (dve) jajci na osebo in teden po 22 vin. eno.

CIKORIJA.
Na izkaznice z enim do treh odmerkov 20 dkg, na izkaznice s štirimi in več odmerki pa po 40 dkg cikorije po K 4'40 kg. (20 dkg 88 vin., 40 dkg K 176.)
Cena za manj imovite sloje (z ručeče prečrtano izkaznico za živila) po K 1'80 kg. (20 dkg 36 vin., 40 dkg 72 vin.)

SLANINA.
Na vsakih (šest) odrezkov oficijelne izkaznice za maščobe, veljavnih za čas od 23. do 29. t. m., dobe odjemalci proti izkaznici za živila izkaznico za nabavo slanine (št. 15) ter morejo nanjo do vštete sobote, 4. avgusta t. l. v običajnih prodajalnah dobiti po 120 g (12 dkg) slanina na osebo, ozir. teden, in sicer po K 1'08 kg.
Stranke, ki so v posesti ručeče prečrtane izkaznice za živila (za manj imovite sloje), dobe izkaznico št. 15. takisto z ručečo črto ter morejo dobiti nanje slanino po K 6.— kg (12 dkg 72 vin.)

DOPOLNILNE IZKAZNICE ZA MAŠČOBE.

Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do dopolnilne izkaznice za maščobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavnih za čas od 23. julija do 29. julija t. l., dopolnilno izkaznico s štev. 27. ter morejo nanjo do vštete sobote, 4. avgusta t. l., v običajnih prodajalnah dobiti 3 (tri) dkg slanine.

Dopolnilne izkaznice št. 26 veljajo do vštete sobote, 28. t. m.

SVINJINA.
V torek, 24. t. m., se prične prodaja svinjine proti izročitvi izkaznic št. 22., ki so že v posesti obstvstva. Prodajala se bo pri vseh slaninarjih in sje. na izkaz. od št. 1 do št. 10.000 A, B, C, D, E, v torek 24. t. m., na izkaznice od št. 10.001 do št. 20.000 A, B, C, D, E, v sredo, 25. t. m., na izkaznice od št. 20.001 do št. 30.000 A, B, C, D, E, v četrtek, 26. t. m. Kdor bi iz upoštevanja vrednega vzroka ne mogel kupiti svinjine določene dne, jo more dobiti popolnoma izjemno v soboto, 28. t. m. Vsaka oseba ima pravico, da dobi na eno izkaznico št. 22 10 dkg vslojene svinjine po K 4'40 kg.

IZKAZNICE ZA SVINJINO.
Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci izkaznice št. 24. za svinjino.

PANCETA.
Na izkaznice št. 23. se bo moglo dobiti po 10 dkg pancete po K 10 kg in sicer do vštete pondeljka, 23. t. m. — Manj imoviti sloji (z ručečo prečrtano izkaznico za živila) je morejo dobiti po K 6.— kg.

IZKAZNICE ZA GOVEDINO.
Nadalje se bodo dobile izkaznice št. 5 za govedino. — Kdaj stopijo te izkaznice v veljavo, se objavi posebej.

VSOLJENE SARDELE.
Na običajnih mestih se bo nadaljevala prodaja vsoljenih sardel.

SARDINE V SKATLJAH.
Na izkaznice z enim do treh odmerkov se bo mogla dobiti po ena skatlja sardin (v olju), na izkaznice s štirimi ali več odmerki pa po dve skatliji, in sicer po K 3 skatlija.

MILO.
1 komad mila na osebo in teden po 80 vin. komad.

— Povsod isti glas, — je dejal sam pri sebi. — Nčasur ni, kar bi kazalo, da naj bi bilo tu, ne pa kje drugje. . . . naravnost odrgati bi moral ves oboj. . . . to bi bilo edino sredstvo, da najdem. . . . Vraga! Da, morajo biti vrata tu. . . . saj sem stvar ugenil že prej, preden mi je de Lozeril pripovedoval o njej.
Kakor je že znano našim čitateljem, je bil Hanibal tekom dneva pri doktorju Gardier v posehit pri okrevajočem de Lozerilu. Vsedl ponudbe, ki mu jo je stavil de Lozeril pri razpravi, je upal kapitan, da si pri njem zopet pošteno napolni popolnoma izpraznjeno možnjo, katere mu njegov zet Bricheet nikakor ni hotel napolniti.
Ko je vstopil, je našel Hanibal bolnika ležečega na divanu.
— Ha, prišel je, ljubeznivi moj mesar, — je zaklical de Lozeril veselo, ko je vstopil orjak.
Namesto da bi se bil razhudil zaradi primka, s katerim ga je pozdravil de Lozeril, se je Hanibal začel smejati.

POBLISTEK.

Milijonar, ki je izginitil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.
— Da, da, to je čas, ko se zapre v spalnico s svojimi potepisi. — je dejal gospod de Badière in se nasmehnil, ko se je spomnil te abote Bricheetove navade.
Colard je vzdihnil konečno.
— O! — je vzkljnil, to bi še ne bilo najhujše, če bi se samo zapiral s svojimi knjigami! . . . . Nesreča je, da imam tudi jaz isto usodo.
— Seveda, saj moraš po cele ure ticati pri njem in mu čitati.
— In jaz bi se tiste ure tako dobro počutil v svoji postelji, — je dodal hišnik klavrnó.
Prav nika me, da bi ti jaz danes preskrbel to dobroto in prevzel tvoj posel čitanja, — je dejal gospod de Badière, ki

je prišel na to misel ravno tedaj, ko je stopil na prag vrtnih vratéc.
Nočna tema je bila vzrok, da sodnik ni opazil, kako zelo se je prestrašil Colard, ko je začul te besede.
— Colard! — se je začul tedaj Mauriceov glas iz paviljona.
Taj klic je vsekakor bil povča, da se je gospod de Badière hitro premislil.
— Pa pustiva za danes, — je dejal, — vidim, da te potrebuje zdravnik. Popelješ me kak drug večer k svojemu tako zelo v potopise zaverovanemu gospodarju.
Nato je stopil skozi vrata.
Colard jih je hitro zaklenil za njim.
Maurice se v nasprotnu z njegovim prejšnjim zatrdilom ni posrečilo gospe Bricheetove zbuditi iz nezavesti. Ko je poizkusil še vsa sredstva, ki so mu bila na razpolago, ne da bi bila pomagala, je poklical hišnika.
Colard je prišel.
— Colard, moraš k meni na dom. V levem kotu na moji pisalni mizi se nahaja

majhna, modra stekleničica, ki sem jo pripravil za gospo Bricheetovo. Prinesi mi jo.
— Dobro, — je menil Colard in odhitel.
Za par minut pozneje se je vrnil ves zasoplen in izročil zdravniku stekleničico.
Zdravnik se je posmejal.
— Strela! Dragi moj, samo glej, da se ne lotiš kajek lekarnarstva, — je dejal.
— Zakaj ne?
— Ker bi tvoje zmotne preveč škodovalo tvojim odjemalcem. . . . Prevelike so te tvoje znote.
— Ali ni to tista stekleničica, ki ste jo hoteli imeti?
— Rekel sem ti, da mi prinesi modro stekleničico, ti, nesrečnik, si mi pa prinesel to-le!
— Ali ni to vseno?
— Nikakor ne. Šest ali osem kapljic iz te stekleničice v trenutku umori najmočnejšega voja.
— O, moj Bog! — je vzkljnil prestrašeno stari sluga, ki je hipoma pobelbel ob pomisli, da bi bila njegova smota, če bi je

zdravnik ne bil opazil, lahko stala življenje gospo Bricheetovo.
— Pojdi, teči in prinesi mi ono drugo stekleničico, to pa postavi tjakaj, kjer si jo našel.
Colard je ravno hotel oditi, ko se je Avrora zgenila.
— Glejte, zaveda se, — je dejal.
— Ali, pojdi vendar, kamor sem te poslal, — je zamrmral Maurice, porivajoč ga k vratom.
Ko se je Colard vrnil z modro stekleničico, je že ni bilo več treba, kajti gospa Bricheetova se je že popolnoma zdramila iz nezavesti.
V.
Istočasno, ko je Maurice nudil v paviljonu gospe Bricheetovi zdravniško pomoč, je imel kapitan Hanibal Fouquier v svoji sobi posebno čuden opravek.
Pritisnjalo uho na stenski oboj, s katerim je bila soba obita vsenaokrog, je stopal okoli vseh štirih sten, povsod s kazalčevim členkom trkajoč na leseni oboj,

VZIGALICE.

Dobivale se bodo švedske vzigalice, ali ne več kot 8 škatljic na izkaznico, in sicer po 6 (šest) vin. škatljica.

Razdeljevanje koruzne moke na krušne izkaznice.

Aprovizacijski komisiji se je zdelo potrebno, da do prihajajočih dovozov moke nove letine, na katere pač ne bomo več predolgo čakali, primerno varčuje s še razpoložljivimi količinami moke za peko ter je v to svrhu odredila, da se kruhu (od 20. t. m. dalje) prinese gotov odstotek koruzne moke. — Da se ustrezno opetovano z raznih strani izraženi želji, je prov. komisija nadalje odredila, da se tekom tega časa prebivalstvu nudi možnost, da si nabavlja mesto kruha odgovorjajočo količino koruzne moke. — Od jutri, 23. t. m., dalje do vsega 3. avgusta t. l. bo mogel vsak odjemalec obeneh z ostalim tedenskim odmerkom dobiti tudi 1 kg koruzne moke na osebo po 80 vin. kg in sicer proti odrezkom krušne izkaznice (odrezkov na levi strani izkaznične matice), ki jih odtrga prodajalec. — Tedenski odmerek koruzne moke, ki se dobi na podlagi izkaznice, za živila, se s tem ne zmanjša.

KONJSKO MESO.

Daneš in jutri se bo prodajalo konjsko meso v naslednjih mesnicah: Zerovnik, ul. Mura 7, Visintini, ul. Tesa 1, Vidmar, ul. Industria 5, Uršič, ul. Tesa 3, Fabbri, ul. Borovec 7, Guanin, ul. Cavana 8, Martinelli, ul. Boschetto 28, Enei, ul. U. Foscolo 24, Enei, ul. Molingrande 24, Pontoni, ul. Fontana 22, Lisjak, ul. Industria 8, Bonettini, ul. Medja 34, Solino, ul. Castaldi 3, Rossi, ul. Farneto 3, Nordio, ul. Montorsino 7, Tedeschi, ul. Molin a vapore 4, Battistella, ul. Solitario 22. Cena: po K 3'60 kg.

Domače vesti.

Preuredba c. kr. državne obrtne šole v Trstu. Prejeli smo: C. kr. državna obrtna šola, ki je izšla iz majhnih začetkov, se je razvila v teku 30 let svojega obstoja v množičen zavod. Visoki krogi so si bili že dolgo v svesti, da uredba posameznih oddelkov ni prikladna zahtevam sedanjega časa in da je potrebna razširitev šole še razen tega z ozirom na posebne razmere mesta Trsta in Primorske. Namestniku dr. baronu Fries-Skeneju, ki se je za to stvar močno zavzel in posredoval na pristojnih mestih, se je zahvaliti, da se je obrtna učna uprava v jeseni prošlega leta odločila, da temeljito preuredi in obnovi učni zavod, in je istočasno odposlala v ta namen enega svojih zastopnikov v Trst. Načrt za izpopolnitev oddelkov obrtne šole je sedaj v glavnem končan in ga je ministrstvo za javna dela že odobrilo. Pri doletitvi preuredbe, ki se uveljavlja z začetkom šolskega leta 1917/18, se je glede na izraženo željo gospoda namestnika prav posebno oziralo na to, da je glavna naloga državne obrtne šole, da izučijo pomožni in delavne moči za industrije in obrte, ki prihajajo predvsem v povštev za Trst in Primorsko. Z ozirom na to so se doslej obstoječi oddelki za mizarje, kamnoseke-kiparje in dekoracijske slikarje izpopolnili v samostojne strokovne šole za mizarje, kamnoseke-kiparje in oddelke za šararje, lakirarje, pisemske in stavbne slikarje, (s štirimi oddelki). Nanovo se je ustanovila že dolgo časa od vseh zainteresiranih krogov zahtevana šola za pomorske lažjske stotnike, razen tega ženska obrtna šola za šivanje perila, ukrojitve obilje, ročna dela (s štirimi razredi). Doslej obstoječa šola za ženska ročna dela se razpušča. Višja državna obrtna šola s svojim mehničarsko-tehničnim oddelkom in šolo za stavbno stroko bo obstajala tudi naprej, kot doslej. Za preuredbo višje šole za ladjedelstvo se še vrše pogajanja. Po možnosti bi se dočela nanovo ustanovljen oddelkom še višja učna šola za gospodinjstvene ženske poklice. Tako se je torej v zadnjih mesecih v našem mestu uresničila stvar, ki gotovo razveseli vse one, ki se zanimajo za napredek naše domače obrti in povzdigo delaznosti domačih obrtnikov. Da je načrt sedaj že uresničen, gre predvsem hvala zanimanju in podpori visokih državnih mest. Posebne hvale pa je vredna ta preuredba, ker se je izvedla o pravem času in se je dala tako obrtni šoli možnost, da se udeležijo bodočega oživiljenja naše obrti v vsem obsegu in sicer ne samo v blagor prebivalstva Trsta in Primorske, ampak tudi z ozirom na vevležajni pomen teh naših najpomembnejših trgovskih emporijev za blagor vse države. Naše mesto Trst bo pa v bodoče lahko ponosno, da ima največjo in z ozirom na razne stroke najrazvostnejšo državno obrtno šolo cele države. Želimo preurejenemu zavodu mnogo uspehov na polju bodočega procvita naše trgovine in obrti.

Umrl je v ruskem ujetništvu in sicer 2. januarja leta 1916, v »Orlovski bolnišnici«, član splošno znane in spoštovane barkovljanske narodne rodbine, sin gospoda Svetka Martelanca, Avgust, ki je pred odhodom v vojaško službo dokončal reakvo v Idriji in se udeležil vojne kot četnični prostovoljec. Iz Ardatovega 10. januarja leta 1916. odposlana dopisnica, ki poroča o tej, Martelančev rodbini tako težko zadevajoči izgubi, je dospela v Trst šele sedaj, torej po več kot poldrugem letu. Pokojnik je umrl v cvetu mladosti, star komaj 22 let. Vest o njegovi smrti je doblila rodbina od bivšega barkovljanskega učitelja g. Karla Rustie, ki se kot avstrijski častnik nahaja v ruskem ujetništvu v Ardatovem v sibirski guberniji. Splošno spoštovani rodbini Martelančev izreka-

mo na tej bridki izgubi svoje najgloblje sožalje, mlademu, nadepolnemu našemu rojaku, ki ga je doletela smrt tako daleč od domovine, ki ji je bil vdan z vsem svojim srcem, pa bolj lahka daljna tuja gruda!

Prekinjenje uporabljanja dvigal (lifta). C. kr. namestništveni svetnik razglša: Uporaba dvigal po vseh zasebnih hišah, hotelih itd. se prepuveduje do preklica. Lastniki in oskrbniki hiš se pozivljajo, da takoj poskrbe, da se ta prepoved izvrši. Kršenja se strogo kaznujejo v smislu ministrstvene odredbe, izdane 30. 9. 1857, drž. zak. št. 198. — Dr. Fabrizi, l. r.

Kako se odmerja drž. vzdrževalna beguncem. — Apel na g. namestnika. Da se je z begunci in tej vojni vse prej kot človeško postopalo, to je splošno znano ter so pokazale tudi parlamentarne debate, da tvori vprašanje doseganje begunjske oskrbe kaj malo častno poglavje naših upravnih oblasti. Hvala bogu je odločni nastop ljudskih zastopnikov napravil konec tem škandaloznim razmeram, tako da bo napoved tudi beguncem, tem najbednejšim žrtvam vojne, omogočeno — kolikor je to ob današnjih izrednih razmerah seveda sploh mogoče — kolikor toliko človeško življenje. A naravnost razkačiti mora človeka dejstvo, da napram tem nesrečnikom tudi pomožne komisije v zadevi državne vzdrževalne postopajo tako, da se jim še bolj zagreva ujljivo itak nad vse težko življenje. Ni bilo dosti, da se je družinam beguncem, ki niso bivale v kakem odkaznem jim bivališču, dosedaj dosledno odrekala begunjska podpora, prikrajševali so jih in jih še prikrajšujejo tudi pri državni vzdrževalnici. Pogovar družine je moral odrediti pod orožje ter izpostavljati na bosišču svoje življenje za stvar države, njegova družina pa mora tavati po tujih deželah, ker ji je vojna uničila dom ter jo spravila na beraško palico — in ta družina mora potem doživeti še to, da jo na vse mogoče načine prikrajšujejo na onih borih belicah, ki so po zakonu odmerjeni za vsako družino vpolkancal Človeku se zdi naravnost neverjetno, da bi mogel meti kdo med onimi, ki ukrepajo in odločujejo o teh stvarih, tako trdo srce, da bi pripušal ali pa morda celo sam zagrel kaj takega. In vendar je to žalostna resnica. Ne najdemo izraza, da bi primerno označili tako postopanje; pa tudi če bi ga našli, bi ga pisali le za gospoda cenzorja. — Med podpornimi komisijami, ki so pri odmeri državne vzdrževalne dosedaj na nam popolnoma nerazumljiv način razlikovale med domačimi družinami in družinami beguncem ter tem poslednjim še zmerom trdovratno odrekajo v kraju običajnih prispevkov, se nahaja tudi tukajšnja deželna podporna komisija v ulici Carintia št. 18. Vojnopomožni urad političnega društva »Edinost« je ugotovil, da se družinam gorriških beguncem, ki bivajo sedaj tu v mestu ter spadajo torej v področje imenovane podpore komisije, na noben način neče priznati onih vzdrževalnih prispevkov, ki veljajo za Trst in ki jih tudi splošno dobi- vaajo vse tukaj bivajoče — ne samo sem- kaj pristojne! — družine, ki niso — begunci. Imenovani vojni-pomožni urad je bil sprva prepričan, da gre tu le za neljubo pomoto. Toda uveril se je kmalu, da gre za zistem, tembolj, ker so bile brez- uspešne vse pisemne prošnje za povštev vzdrževalne do višine onega prispevka, ki je določen za Trst. Podporna komisija v zadevnih oddelkih ne pove, zakaj beguncem odmerja vzdrževalno drugače kot drugim družinam, ki bivajo tu, temveč zavrača vse tozadevne prošnje samo s stereotipno motivacijo, da odmerjeni prispevek odgovarja — zakonitim predpisom. Posebno razkačiti pa mora človeka, ki ima še kaj srca in smisla za pravico, slučaj, ki se je zgodil gorriški begunkni Karolini Stolla. Dobiva vzdrževalno po- možu, ki je odrihal k vojakom ob začetku vojne z Italijo. Živi z dvema otrokoma tu v Trstu kot begunka že od meseca oktobra 1915. Samo po sebi se razume, da bi morala dobiti potemtakem vzdrževal- nino, ki je določena za Trst. In sicer bi ji od 1. aprila 1917. dalje — v smislu cesar- ske naredbe z dne 30. marca 1917. — šlo po K 419 na dan, (zanjo K 157 in za vsa- kega obel otrok po K 131). Deželna kom- isija pa ji je odmerila le K 3'84 na dan. Vložila je po imenovanem vojni-pomož- nem uradu prošnjo na podporno komisijo ter zaprosila, da se odmerjena ji vzdrže- valnina povšiva do višine v kraju običaj- nega prispevka. To prošnjo ji je komisija rešila tako, da ji je vzdrževalnino — znižala na K 3'78. In pri tem se slavni ko- misiji ni niti potrebno zdelo, da bi bila na kakoršenkoli način utemeljila ta svoj ukrep in stranki pojasnila, po katerih predpisih naj dobiva sedaj še po šest vin- narjev na dan manj kot prej in po 41 vin- narjev na dan manj, kot ji gre po zakonu in kot dobivajo sicer druge žene z dva- ma otrokoma, ki bivajo tu in plačujejo najemnino. Njen mož je že devet mesec brez prestanika na fronti ter vrši tamkaj svojo dolžnost kot vsak drugi, ona živi v Trstu ter mora plačevati živila po istih cenah kot vsi drugi — ali naj ima sedaj manj pravice kot druge družine, samo zato, ker je — begunka, ki jo je vojna spravila na beraško palico? Ali naj ne bi bilo to naravnost v zasmeh bede-

teh najbolj nesrečnih žrtev vojne? Kak- šna logika velja za gospode v podporni komisiji v ulici Carintia št. 18 in kakšen kriterij jim je merodajni pri takih in ena- kih ukrepih? Prevelike socialno-politične uvlečenosti od birokratov sicer nismo nikdar pričakovali, ali ukrepi, kakoršen je gori popisani, pa vendar-le presejajo že vsako mero. Kako naj se opraviči tako postopanje proti beguncem? — Ker se z vlogami v tej stvari kratkoma ne opravi nič, bi si usodili tem potom vprašati gos- poda namestnika, če mu je znana ta čud- na praksa podpore komisije v ulici Carintia. Opravičeno dvomimo, da bi tako zastopavljanje ubogih beguncem odgo- varjalo intencijami namestnika, ki je sam opetovano izjavil, da mu je usoda po vojni nauhušje prizadetega gorriškega prebi- valstva resno na srcu. Na vsak način pa bi ga v interesu beguncem nujno prosili, da bi se blagovolil informirati o stvari ter odrediti, da se pri odmerjanju državne vzdrževalne takoj odpravijo krivice, ki se gode beguncem.

Vojno posojilno zavarovanje. Zavarov- njski oddelci c. kr. avstrijskega sklada vojaških vdov in sirot (deželni urad v Trstu) in račun c. kr. priv. zavarovalnice »Avstrijski Feniks« iz vojnoposojilnih za- varovanj, sklenjenih v Trstu, na Primor- skem in v Istri, podpisal pri tukajšnjih bančnih zavodih znesek 7.000.000 K šeste- ga vojnega posojila. Kakor nam poroča deželni urad, se podpisše še nadaljen zne- sek 3.000.000 K na podlagi še nedospelih vojni- zarovanj. Skupni iznos podpisov vojnega posojila v Trstu, Istri in na Pri- morskem se je potemtakem po vojno-po- sojilnih zavarovanih omejenega zavarov- njskega oddelka zvišal za 10 milijonov kron. Opozarjamo ob tej priliki na pro- spekt, c. kr. avstrijskega sklada za vo- jaške vdove in sirote o podpisovanju vojn- ega posojila v zvezi z zavarovanjem na vojno posojilo, ki je priložen današnjemu našemu listu.

Tukajšnja vojna razstava, za katero so se vršile obširne razprave, se odprvi v četrtek, 26. t. m.

Opozarjamo slavno občinstvo na da- našnji oglas Splošne hranilnice, edine slo- venske regulativne hranilnice na Primor- skem, ki posluje zopet redno na svojem sedežu v ulici Carintia št. 39.

ZIVNOSTENSKA BANKA PODRUŽNICA V TRSTU Ulica Ponterosa vogal ul. Maria Teresa. - Lastna palača. Delniška glavica K 80.000.000. — Rez. zakt. 25.000.000. Izvajajo kulturne vse banke in menjalniške transakcije. Uradne ure od 9-1 pop.

MALI OGLASI: so računajo po 4 stot. besedo. Malinske tiskane besede se raču- najo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Autoriziran nemški otroški vrtec ul. Canova 12, z velikim vrtno ostane odprt čez poletnice. 1240 Zveplo za trto prodaja Angelo Zottig v Trstu ul. Giulia 24. Prodajalna selanjave. (1241) Lisicje, zahteje in mačje kože kupujem po naj- višjih cenah. Trst, ulica delle Legna st. 4, III. nad. od 10-12 predp. 1236 Suhe borovnice (Fructus mirtili) kupujem. — Pisemne ponudbe pod »Fructus mirtili« in Inser. odd. Edinosti. V pisnu navesti količino in ceno. A 12 Iste se hišica z vrtno v bližini mesta Posre- dovalec izključeni. Prijazne ponudbe pod »Označena cena na Ins. odd. Edinosti. 1239 Fotograf Anton Jenčič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407 Kupim 1 par ženskih čevljev št. 38. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti pod št. 38. A 11 Delavec, praktičen v gašenju apna, se išče. Vrdela, kamnolom ex Faccanoni. (1238) Vino Opol in jabolčno vino po zmernih cenah se dobi v Trstu, ulica Carintia št. 12, Uršič. 1228 Urar išče deška začetnika ali pa prakticeranga. is dobre družine. Dobner ul. sv. Antona št. 7. 1233 Na prodaj je ena krava in en vol po nizki ceni, vol je star dve leti in tehtna nad 5 q. Mahnič Anton, Vetta di Scorcola 860. Služkinjo, ki zna tud kuhati, išče takoj mala družina. Ulica Fabio Severo št. 17, II. nad. Pirona. A 10 Kupujem taklje vsake vrste in cunje. — F. Bahič, Molin grande 20. 1210 Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon. Via Soltario 21 (pri mestni bolnišnici). 1173 Diplomirana učiteljica podučuje z gotovino uspehom po najhitreji in najlažji metodi otroke in odrasle (gospo, gospodične in zop- spode) nemško in slovensko na svojem domu po zmerni ceni. Informacije od 1-8. Ulica Obizzoza 27 III. n. II. stopnice zadaj na dvorišču vr. 8. A 1 Slamnatte čevlje (solne). Slav. občin- trgovec pripočam slamnatte čevlje in slamnatte podplate za v čevlje, katere sem zače izdelo: ati, tako da vsaki zahtovi lahko ugodim. Ker je druga obutev tako draga, boče ta za osebo, ki imajo opravilo v sobah, dobro došla. Naj vsak se posku- si. Franc Cerar, tovarna slamatnikov v Stobu, pošta Domtale pri Ljubljani. 3793

Ustanovljeno l. 1893. Vzajemno podporno društvo v Ljubljani registrovana zadruga z omejenim jamstvom dovojuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, pose- stev, vrednostnih papirjev ali proti zaznambi na službene prejemke. Vračajo se posojila v 7%, 15 ali 22%, letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih. Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila. Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2%. Društveno lastno premoženje znaša konec leta 1915 519.348.40 K. — Deležnikov je bilo konec leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.039.850 K. Ustanovljeno l. 1893.

Enonadstropna hiša na najlepšem prostoru hišnega trga na Spodnjem Štajerskem, ob železnici, pri- pravna za vsako obrt se proda pod ugodnimi pogoji. Zraven hiše je vrt in hlevi. — Pojasnila daje Hranilnica in posojilnica v Sevnici.

VINO belo in rudeče od 56 litrov naprej raz- pošilja po povzetju A. OSET pošta Guštanj Koroško

KONJAK iz vina lastnega pridelka, destiliran, pri- znan v slučajih starostne šibkosti in žel- odčnih boleznih že od stoletij kot življenje podaljšajoče kreplivo sredstvo. Razpošil- jam 4 politterske steklenice 12 let starega, poštnine prosto za K 40.— 4 politterske triletne, čudovito ublažujoče sredstvo proti trganju K 32.— 2 litra tropinovca K 28.— BENEDIKT MERTL, veleposesstnik, graščina Golice pri Konjicah, Štajersko.

ZDRAVNIK Med. Dr. Karol Perničič stanuje v Trstu, ul. Giulia 78 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, l. od 3 do 4 pop. za notranje, nervozne in otroške bo- lni. (blizu cerkve sv. Antona novega).

Hotel in restavracija METROPOLE Trst, ulica S. Nicolò 22. Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čis- tlost. — Cene zmerne.

Emilia Ceregato Trst Campo S. Giacomo 2 Priporoča cenjen. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi melitveniki v slov. jeziku.

Veliko skladišče klobukov dežnikov, belih in pisanih srajc, platna žepnih robcev, moških nogavic itd. itd. K. Cvenkel Trst Corso 28 Cene zmerne. — Postrežba točna. Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Splošna hranilnica Trst, Via Carintia št. 39 Edini slovenski denarni zavod na Primorskem, ki je upravičen sprejemati hra- nilne vloge, za katere se zahteva pupilarna varnost. Pri »Splošni hranilnici« v Trstu morejo vlagati varuhi in oskrbniki denar svojih varovancev, zupanstva občinski ter cerkvene oblasti cerkveni denar in so- dišča sprejemajo vložne knjižice »Splošne hranilnice« v Trstu za mladoletne otroke v sodno shrambo. Pri »Splošni hranilnici« pa zamore tudi vsakdo vlagati svoje prihranke plo- donosno. Vlagajo se lahko zneski od 2 kron dalje. — Rentni davek plačuje hra- nilnica sama. Hranilne vloge se obrestuje po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h glavnic dvakrat v letu. Posojila na poslojpa in zemi išča po ugodnih pogojih. Uradne ure od 9-1

Uradnikom aktivnim vseh kategorij, profesorjem in učiteljem, katerih neobremenjena služnina znaša naj- manje K 2300 na leto dalje penzionistom ki imajo vsaj K 1400 pokojnine, dovoljuje posojila na podlagi življenjskega zavarovanja, proti zaznambi na služnino, oziroma pokojnino na prvem mestu in proti primernemu po- roštvu pod najugodnejšimi pogoji na 5-25 letno amortizacijsko dobo „SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — Sprejemo se tudi potniki za življenjsko zavarovanje s stalno plačo in provizijo. Podrobna pojasnila daje brezplačno Generalni zastop banko »SLAVIJE« v Ljubljani.

Fotografični atelje DAGUERRE Trst - Corso št. 39 - Trst Razglednice v platinu. Specialiteta: slike v barvah, fotoschizzi. Gabinet, visit, povečanja, reprodukcije vsake slike. — Električna razsvetljava. —

Srbež — Znoj — Solčni lišaj — Lupenje kože — Kraste in poge — Kožne bolezni-me- hurji — Oteklina in rane. Gotovo sredstvo proti tem je JANTROVA MAST, ki ne maže in je brez duha. — Mal lonček K 3, veliki K 5, obiteljski K 9. Poleg tega Jantrovo milo K 4. Glavno skladišče: Vladko Bartulič, Zagreb, Jelačičev trg 19. Izdelovatelj: Gerő Sandor, lekarnar v Nagykovács-u št. 83.

Hermangild Troccha TRST, ulica Barriera vecchia 8 ima veliko zalogo mrtvaških predmetov Venci iz porcelane in biserov, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetic s trakovi in napis. Silke na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najnižje konkurenčne cene.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrovana zadruga z omejenim poroštvom TRST - Piazza della Caserma št. 2, l. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnicah. Poštno hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 952 ima varnostne celice (safe deposits) za shrambo vrednost- nih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah. STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON. Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačujta vsak delavnik ob uradnih urah

Zupanstva evakuiranih gorjskih občin se v imenu svojih občinskih najskrbnejših izvršiteljev gg. državnim poslancom »Jugoslovenskega kluba« za poštreno delovanje v pomoč beguncev. Odprli ste svoja srca, odprli ste vrata, odprli ste svoj solza in olajšali veliko gorja. Č. g. dru. Krola, poročevalcu begunskega odseka se posebej presrečno hvale! Prvi del begunskega vprašanja je vsled očitnega nastopa slovenskih poslancev srečno prišel pod streho. radi tega z mirnim srcem zremo v bodočnost z neomajnim zaupanjem do gg. poslancev »Jugoslovenskega kluba«, da radi drugemu delu, t. j. »spovrnitev škode, provzročene po vojni«, se posreže pri do zakonite veljave. V to Bog pomozi!

Domace polemike. »Slovenski Narod« je trdil, da je dr. Susteršič na mirovnem katoliškem kongresu v Carilu igral čudno vlogo s svojim predlogom, naj kongres opušča udanostno brzojavko — nemškega cesarju, čemur da so se uprli celo nemški delegati. »Slovenec« je to v vest v »Slovenskem Narodu« zavrnil kot tendenciozno, ker načelnik S. L. S. je predebor avstrijski patriot, da bi izražal udanost kakemu tujemu vladarju. Vsa »novica« da je izmišljena od začetka do konca. — V to kontroverzno posega zadnje izdaje »Mira«, naglašujoč, da je to vest primisel tudi »Mira«, ne da bi bil posnel šele iz »Slov. Naroda«. »Naša informacija izvira — pravi »Mira« — od verodostojnega udeleženca na carilskem kongresu. »Slovenec« odgovor izhaja iz zadržke g. dra. Susteršiča, ki meni, da zadevo spravi s sveta s tem, da bi jo rad — utajil.

Kje je vodstvo V. L. S.? »Mira« piše: Bolj kakor leta 1848, je sedaj naš mešnik v zgodovini slovenskega naroda. Se več! Sodani politični dogodki odločujejo, ali je usojeno našemu narodu življenje ali mu je določen — grob. »Jugoslovenski klub« je na Dunaju zelo srečno tolmučil krepko voljo Jugoslovanov, da hočemo živeti življenje, ki je vredno zdravja in nadarjenega naroda. In za našimi voditelji na Dunaju stoji ves narod, ki pa žal nima priložnosti, nasproti dvomonim, izraženim v nemškem časopisu, povedati to tudi javno pokazati. V tem času bi moralo stati na vidiku vodstvo Vseslovenske ljudske stranke, v katerem so zaupniki slovenskega naroda iz vseh slovenskih dežel. Toda vodstvo soi. Zadnja odpora seja Vseslovenske ljudske stranke je bila — beri in reci — 1. sušen leta 1914 in še ta je bila — izsiljena. Sklicil jo je podpredsednik, ker je na dolgo, dolgo čakanje in drezanje ni hotel sklicati načelnik g. dr. Susteršič. Ze davno pred vojno je raslo nezapaenje do načelnika V. L. S., ki je v imenovanju odborovi seil dobilo izraza v nezauipnici načelniku g. dr. Susteršiču od koruške organizacije. Posledica je nezauipnice je bila, da je g. dr. Susteršič nato odstopil kot načelnik »Hrvatsko-slovenskega kluba«. Ne gre torej za nobeno »osebno gonjo«, kakor se je nedeljkatno izrazil »Slovenec«, ampak za star pojav, ki ga je seljal v javnost prisilila nujnost in važnost sedanjega časa. To je potrebno povedati enkrat tudi v javnosti, ker so se v Slovenski ljudski stranki na Kranjskem pojavili dogodki, ki našo temelje Vseslovenske ljudske stranke in ki jih ne obsojajo samo vsi Slovenci v občinah deželah njen načelnik že več let v pasivni resili branje Hrvatij, ampak tudi velik del pristašev S. L. S. na Kranjskem. V. L. S. ni bila zato ustanovljena, da bi proti njej steval in to celo v najresnejših časih. Za njega ne eksistira več Vseslovenska ljudska stranka, kakor tudi on za to stranko ne eksistira več. Ker torej g. dr. Susteršič ne vživa v Vseslovenski ljudski stranki po njeni ogromni večini zaupanja, ga pozivamo, da odstopi kot njen načelnik, da bi mogla zopet odžveti in sedelovati v sedanjih, za narodovo bodočnost usodnih časih.

»Zveza jugoslovenskih železničarjev« vabi vse tukajšnje svoje člane, da se tekoma enega tedna javijo ali v društveni gostilni v ulici Lazzaretto vecchia št. 30 ali pa v gostilni konsumnega društva v Rejanu — kakor je komu že bolj pri roki — in sicer najboljše med 5 pop. in 7 zvečer. Naj prinese vsakdo tudi društveno knjižico s seboj. — Kdor ne more priti sam, naj se da prijavit po kakem tovarišu. Zlasti oddaljenejši člani naj bi se prijavi kar po kakem zaupniku ter prosimo vse tovariše zaupnike, da sprejemajo tozveljavne prijave.

Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 14. do 21. t. m. je bilo v tržaški občini zaznamovanih 3 slučaje škrlatice, 5 slučaje davice in 40 slučaje legarja. — Umrli ste dve osebi za osepnicami in dve za legarjem.

V »kavtškem domu« bo danes, v nedeljo, 22. t. m., predstava za starše in prijatelje skavtov in to ob priliki dvehletnice, občar se je ustanovil zbor. Predstava se bo začela na prostom. Začetek ob 6½ pop. Mestna zastavljavnica. V ponedeljek, 22. t. m., se bodo od 2½ dop. dol pop. in od 3½ do 6 pop. prodajale na dražni dragocenosti, zastavljene na svečdomodre listice serijske 137 in sicer razne številke.

Tako je! Madjari snujejo poseben demarni zavod, ki mu bo naloga, da nakupuje zemljišča v in okoli Splita — v Dalmaciji! Čamen Madjarov bi moral biti naravnost alarmanten ne le za hrvatsko, marveč za vso južnoslovensko javnost. Madjarska imperijalistična pohlepnost steza roko po naši zemlji, po naši Jadranski obali, s katero stoji in pada politična in narodna pozicija Slovanstva na jugu monarhije. Na vseh čimteljih, ki imajo besedo in vpliva med narodom v Dalmaciji, je, da svare narod, naj ne prepušča za nobeno ceno nobene ped zemlje tako nevarnem sovranskiu. Vsega uvaževanja vredno je,

kar pravi revija »Hrvatska Njiva« v izercrnem članku: »Svojega nacionalnega ujednjenja, ki mu je prvi postulat zedinjenje Dalmacije s Hrvatsko, ne ustvarimo ne s pomočjo adres, ne s pomočjo resolucij in izjav, ako si ne zagotovimo, da bo naš narodni teritorij v resnici — naš! Kaj nam koristi državnopravno ujednjenje naših dežel, ako pa izgubimo gospodarski vpliv in moč naš njivi! — Tako je! Zato naj poklicani narodni faktori razmišljajo o tem in delajo, dokler ne bo — prepoznal!

Redek slučaj. Na Vrdeci, na vrhu g. Franca Mihlja. (Pianovo) raste koruzna sadika, ki ima 15 storžev. Zelo redki slučaj rodovitnosti, kakor ga menda še ni bilo v naši kameniti okolici.

Narodna požrtvovalnost. Pokojna gospa Klara Pilajova v Pragi je določila »Srednje Matico Seišsko« kot glavno dedkajo znanega svojega premoženja. Z ozirom na ta čin narodne požrtvovalnosti naglašaj »Narodni Politika«, kako češki narod v resnici potrebuje svojih selskih in kulturnih druž, ki naj s svojim vzgojnim delom nadomeščajo to, kar narod ne more dobiti od vlade in mora doplačevati iz svojih privatnih sredstev. Zato je vsako dojenje volilo plemenitega poedince, vsak narodni stvarj posebej dar — naj se že želja zaslužijo kak vzgojen, ali človekoljuben, ali kulturni namen — zlat kamen k zgradbi vzvišenega narodnega tempila, ki naj bo v simbol naše prilagodbe češke veličine. — Vella tudi za nas Slovence. Vsa prispavek, vsaka žrtev, vsak dar v kulturne namene je zlat kamen k zgradbi naše narodne bodočnosti.

Zavarovanje dajatev, ki segajo čez normalne pravice pri običnem pokojninskem zavezu za namerščence. V smislu čl. IV. noveliranega pokojninskega zakona je obči pokojninski zavod pričel z obratno prostovoljnega zavarovanja dajatev, ki segajo čez normalne pravice za pri njem zavarovane osebe in za zasebno učiteljsvo. Dasi so doslej od ministrstva potrjene tarife izdelane le za stalne invaliditete in starostne rente in za stalne vdovske rente — se vendar lahko že na podlagi teh tarif ugodi v večji meri željam strank. Delajočalci lahko zavarujejo svoje uradniške posamezno ali pa v večjem številu. Tudi vračnanje vojnega rizika je dopuščeno. Zavarovanje se izvrši po zaupniški zdravniški preiskavi osebe, ki se hoče zavarovati. Ministrstvu za notranje stvari so se pa že predložile tarife in pravila za zavarovanje večje uradniške skupine, pri katerem odpade zdravniška preiskava in ni vplačevje premij odvisna od zdravniškega stanja. Deželni urad v Trstu, sedaj na Dunaju V. Kriehbergasse 14, daje svojim članom podrobnejša pojasnila.

Zigljenha hneja. Tržaško deželno sodišče v Opatiji je izreko zaplombo hneja naslednjih oseb: Teodor Costantini, rojen leta 1870, v Trstu, posestnik in bivši mestni svetovalec, sedaj odsoten; Ivan Bechyne, rojen leta 1896, v Polni na Češkem, nilinarski pomföčnik in Vincenc Bakož, rojen leta 1883, v Masavrlhli na Češkem, kočijaž, oba črnovojniška-pešca črnovojniškega pespolka 49. Prvi je osunjen zločinu proti vojni moči države, ostala dva pa ubega k sovražniku.

Z romanškega bojišča pošiljajo pozdrave, zagotavljajoč, da jim je misel vedno v domovini in srce pri svojih in rojakih, ter želeč skorajšnjega svidenja: Anton Millč, Viktor Fonda, Ivan Daris, Ivan Vidoni, Egdij Košuta, Pavel Teuce.

Ne sejejo, ne žanjejo. V »Napreju« citamo: Na glavnem zboru gailiške »Karpatsko-petrolejske akcijske družbe« je bilo sklenjeno izplačilo dividendne po 100 K na akcijo (lansko leto po 75 K). Po odpisu štirih milijonov in imobilije znaša štisti dobiček te družbe 6.332.142 K. In vojni dobički delavcev te družbe, ki so prigradili to ogromno sveto?

Podpisi na VI. vojni pesojilo. 32. izkaz. Pri e. kr. poštnem uradu Trst 9. — Rojan K 2000; pri e. kr. poštnem in brezovnjem uradu Trst 3. K 3400; pri e. kr. poštnem uradu 23. K 9100; pri e. kr. poštnem in izgovajnem uradu Trst 12. K 1900; pri e. kr. postno-h. a. št. nem. uradu 10. K 200.

Podpisi, izkazani od e. kr. avstr. vojaškega vdovskega in sirotinskega šibada: Maksimilijan Ulmker K 10000, Anton Macovaz, Matija Stocovoz, Ivana Macovaz po K 5000; Dražje Alido K 1000; Mihel Čuh, Franc Jakovina, Alojz Orel, Franc Peškar, Talentija Bezek, St-fan Bezek, Filomena Moravž po K 2000; Josipina Lijak K 1000; Anton Novak, Alojz Kos, Anton Bekar, Ivan Kor, Anton Gernec, Ivan Szegelj, Franc Bevcč, Franc Vitez, Andrej Fachingeti, Ivan Vesnaver, Marija Zubin, Antonija Macovaz, Marija Coslovich po K 1000; Ivan Reber, Marija Vitez, Andrej Ruzzi Karel pl. Manzič po K 100; Biloslav Gaspar K 200; Anton Zuzich, Ivan Vesnaver, Katarina Vesnaver po K 100.

Hranilne vloge sprejema od vsakega tudi če ni ud zadrge, in jih obre 4 1/2 % večje zneske po dostuje po 4 1/2 % govoru. Trgovcem odvarja čokovne račune z dnuvnim obrestovanjem. Rentni davek plačuje zadruga sama. Vloga se lahko po eno krono. Poštno-hranilni račun 75.679. TELEFON 16-04.

JADRANSKA BANKA

Kapital in rezerva K 13.200.000. —

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Spit, Šibenik, Zadar.

KUPIJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisna, prijoritete, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE - DEPOSITS PROMESE. Brzojavi: JADRANSKA.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

Ulica S. Francesco števil. 20, II. nastropje v hiši lista »Edinost«

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 6 (Lastno poslojje)

Kapital in rezerva K 13.200.000. —

Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzal izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno. St. vlni kredit, rembourss-kredit. Krediti proti dokumentom ukrcanja. — Borzna naročila. — Inkaso. Telefoni: 1463, 1793 in 2678.

URADNE URE: od 9-1 pop. ESKOMT MENIC

DAROV!
Ker ima Francej s Planovega tako lepo koruzo, daruje Pertot K. moški podružnici CMD 1 K. Deuar hrani uprava.
Za kolonjsko podružnico CMD daruje g. Drago Brinšek K 10, ker je bila za 8. t. m. napovedana vseščica otroškega vrčica v Kolonji odpovedana. G. Čevna Anton daruje v isti namen K 2. Deuar hrani uprava.

Za lunske branitelje našega sinega Kraša je izročila podružnica CMD v Rojanu K 80/20 kot polovico čistega dobička prireditve rojanske CM podružnice dne 8. t. m. Iskrena hvala našim vrlim Rojančanom, ki se ob vsaki prireditvi spominjajo naših braniteljev-trpinov. — A. S.
Prostovoljni prispevki za vdovski in sirotinski sklad e. kr. črnovojniškega okrajnega poveljstva št. 27 v Ljubljani. Glasom poročila upravnega odbora dospeli so temu skladu sledeči denarni prispevki: XIII. izkaz. Občinska hranilnica, Postojna K 100, Ivan Orazič, poročnik, K 10, Josip Mečan, poročnik, K 10, Pisarniško osobje črnovojni. okr. poveljstva št. 27, Ljubljana, K 650, Fran Ghermaz, poštni poduradnik, Trst, K 2, gimnazijko ravnateljstvo, Kočevje, K 252/32, dr. Miroslav Marinčič, nadpor. avditor, K 30, Karl Maurer, nadpor. K 10, Fran Šaler, finančne straže respicilno, Mežica, K 2, dr. Quido Battigi, nadpor. avditor, K 10, Rudolf baron Teuffenbach, nadpor. K 10, Josip Delpiero, nadpor. K 10, dr. Fran Kajian, nadpor. avditor, K 30, Oton Seydl, zobotehnik, Ljubljana, K 310, Fran Štupica, veletržec, Ljubljana, K 100, Melhior Stirn, mesar, Krauska gora, K 10, Adolf Knebel, črnov. narednik, K 80.

Za organizacijo oskrbnic vojniških sirot: namestništveni svetnik Rudolf grof Schönfeldt K 100; tovariši in tovarišice učiteljice Ljudmila Sedevčič v počastitev spominja Severina Selevčiča K 12. — Skupaj K 112. —

Priporočljive tvrdke.
Trgovina jestvin
IVAN BIDOVEČ, Trst, ul. Campanile 13 (1rg. Ponteroso). Ima v zalogi: kondenzirano malko, čokolado kavni nadomestek, čaj, marmelado, parafizno konserve, kocke za juho, žanj, sardine ter raznovrstno konzerve. — Pristni Jamaška rum, konjak Marly, vermouth, viskijevce ter več vrst mineralnih vod, vse po zmernih cenah. 414

Mehanična delavnica.
ODELOVANA IAVARNICA OSVALDELLA. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 991

Knjigovoznica
PIETRO PIPPAN, Trst, ulica Valdirivo 19. Artisična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelovanja. Vp'sniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki
M. ZEPPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

Hotel Continental
Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Irenočišče za vojske. Drigalo. Cene zmerne. Postrožba točna. 190

Papir.
VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnatih vrčic lastne tovarne. — Va in velikosti. Cene zmerne. — 6 in 12. Trst, Via dei Gelsi 15. 266

Šivalni stroj.
DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vseh pribliha. Delavnica za popraviljanja. 255

„Salone Edison“
Trst, Vojaški trg (Piazza Caserma) Palača Viollo. Najprihljubljene kinematograf tržaškega občinstva, kjer se predstavljajo najboljše gledališki films. 211

Damska krojačnica
A. RIEGER, Trst, ulica Torrente št. 30. I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Nepremočljivi plašči.
LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10. Bogata izbira vojaških plašč od K 20 — naprej. 257

Jestvine na debelo.
Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica delle Acque vogal ulice Corozzo. 244

Pasi za prenos in platno za jadra.
LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrijal in asistov. Rojan števil. 2. Urad ulica Gheza 2. specializirata: zastori za gostilne, kavarne, prodajalne itd. 232

Brivnica
„Alta Violetta“, Trst, ulica Torrente št. 30. Točna higijenična postrožba. — Vedja F. Renčić. 722

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu

Ulica Caserma števil. 11. Uradne ure od 9-1.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlato in papirne novce in devize.

Daje predujme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče tranzakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4% netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavija nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica e. kr. razredne loterije.

IVAN KRŽE — Trst

Piazza San Giovanni 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenim škafov, brenč, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih kovsev, jorbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjske posode vsake vrste bodi od poreclane, zemlje, emaila, kostarja ali cinka, nadalje pasamatorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in steklene posode za vino i. t. d. i. t. d.

Po Najvišjem oblasiti Njg. ces. in kr. apost. Velikostrova

32 c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija vsobuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku kron 625.000.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron

Zrebanje se vrši javno na Dunaju dne 28. julija 1912. — Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III, Vorderer Zollamtstrasse 5, pri kr. og. ravnateljstvu loterij v Budimpešti IX glavno carinsko poslojje, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštinih in železniških uradih in menjalnicah i. t. d. — Igralni načrti za prodajalce srečk brezplačno. Srečke se dopolnjuje poštine prosto.

Od ces. kr. ravnateljstva državnih loterij (Oddelek za dobrodelne loterije).

LEP DVOREC

v Portorose, s 5 sobami, kuhinjo, kletjo, podstrešjem in vrtom se prodaja za K 36.000

Pojasnila daje Inser. odd. Edinosti.

DVOREC

za poroko penzilonata v Portorose (središče) 14 sob, dvorana, kuhinja, klet ter približno 1000 m² vrta za 60.000.

Pojasnila daje Ins. odd. Edinosti.

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, prvi nemški uzorec.

Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser

Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje.

— Tvrdka ustanovljena leta 1878. —

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Campanile št. 19.

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«.

Umetno-fotografični atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (prilijče) Trst

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razgled, posnetke, notranjost lokalov, poročilnae plosče za vsakovrst spominke.

POSEBNOST: POVEČANJE VSAXE FOTOGRAFIJE !!!

Radi udobnosti gosp. naročnikoy sprejema naročila in jih izvršuje na doma, ev. tudi zunan mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo števil. 42

GAMBRINUS

Kabaret

vsaki večer ob 9% velika varietetna predstava.

Vatoplnina K 1-1

Josip Struckel

Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina

Novi dohodi volnena blaga za moške in za ženske obleke, svilenina, etamine, batist gladek in čipkast. Čipke za obleke kakor tudi bogata izbira okraskov in ovratnikov i. t. d. i. t. d.

Zlatarnica G. Plino

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarno G. Zercowitz & Figlio.

Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák

v Trstu, ul. Poste vecchia 12, vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE

Posojila daje na osebni kredit in na zastavo proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan za stranko od 8 prep. do 1 popoldne.

Priporočla male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.